

(ISSN: 2587-0238)

Öztürk, D., & Başkonuş, T. (2022). Metaphorical Perceptions of Preservice Teachers Towards Inclusive Students, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 7(17), 804-834.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.431>

Article Type (Makale Türü): Research Article

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF PRESERVICE TEACHERS TOWARDS INCLUSIVE STUDENTS

Durdane ÖZTÜRK

Dr., Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Turkey, durdane.ozturk@ahievran.edu.tr

ORCID:0000-0001-5116-7933

Turan BAŞKONUŞ

Dr., Ministry of Education, Kırşehir, Turkey, baskonusturan@gmail.com

ORCID:0000-0001-8932-7656

Received: 19.09.2021

Accepted: 10.02.2022

Published: 01.03.2022

ABSTRACT

This study investigating the metaphorical perceptions of preservice teachers towards inclusive students was conducted in the fall term of 2021-2022 academic year. The purpose of the study was to reveal preservice teachers' perceptions of inclusive students through metaphors. In the research, phenomenology, one of the qualitative research methods, was used. Purposive sampling method was used in the research. Preservice teachers studying preschool education and social studies education at Kırşehir Ahi Evran University Faculty of Education were included in the sample. Moreover, the data were analyzed and interpreted using inductive content analysis technique. As a result of the study, the participants produced a total of 184 metaphors. Considering the similar meanings attached to the metaphors of inclusive students by participants, the metaphors were categorized and six themes emerged, which were "individual requiring to attain education appropriate to his/her needs", "individual requiring attention", "different and complementary individual", "special individual", "instructive individual", and "undiscovered individual". When the themes were examined, it was found that the metaphor with the highest frequency was "flower" in the themes of "individual requiring to attain education appropriate to his/her needs" and "individual requiring attention" while the metaphor with the highest frequency was "rainbow" in the theme of "different and complementary individual". Moreover, the metaphors with the highest frequencies were "butterfly" and "poppy", "book", and "treasure" in the themes of "special individual", "instructive individual", and "undiscovered individual", respectively. It was found that the highest number of metaphors produced by preservice teachers was in the theme of "individual requiring attention" and the metaphor was "flower". "rainbow", "baby", "sapling", and "book" were the metaphors with the highest frequencies following the "flower". It was concluded that preservice teachers perceived inclusive students mainly as individuals requiring attention and their metaphorical perceptions towards inclusive students were positive.

Keywords: Special education, social studies, inclusive student, individuals with special educational needs, metaphor.

INTRODUCTION

Individuals with special needs are individuals who have different needs from their peers in terms of physical, mental, emotional and social characteristics. The issue in which environments the education of these individuals should be met has been handled in different ways in parallel with the developments in the field of special education (Kargin, 2004). Like other individuals in society, individuals with special needs also have rights. Individuals with special needs also have the right to benefit from education services like all individuals. In order to meet the educational needs of these individuals, educational environments differ due to their special circumstances. These individuals can attain education in special education schools and inclusion classes in normal schools (Gökdere, 2012). Inclusion is the continuation of the education of the students with special needs in the general education classes with special education support (Kargin, 2004). Inclusive education has become widespread in normal classrooms in recent years and plays an important role in the education of individuals with special needs. Inclusive education is a process that enables students with special needs to attain education in the same environment as their peers and by providing support (Gulliford & Upton, 1992; Kuz, 2001; Miles & Singal, 2010; Sucuoğlu & Kargin, 2006; Osborne & Dimattia, 1994). Inclusive education is an educational practice which can be described as the education of students with special needs with their peers in general education classes, provided that support special education services are provided to the classroom teacher, the teachers who teach the child, and the student with special needs (Kırcaali-İftar, 1992).

For a successful inclusion, some important and required considerations should be fulfilled such as exhibition of accepting and supportive attitudes towards students with special needs by all school employees, the positive attitudes of classroom teachers, the organization of classes in a way that will meet the needs of all students and facilitate their learning, giving the opportunity for all students in classrooms to learn, play, and take part in educational and social activities together, informing other students in the mainstreaming class about the student with special needs, providing supportive special education services, and cooperating with all the parents of the students in the classroom (Kargin, 2004). The success of inclusive education practices also depends on a number of factors. Teachers, families, school guidance services and school administrations are the leading factors that affect the inclusion process (Kırcaali-İftar, 1998; Florian & Linklater, 2010). Similarly, Batu (2000) lists the factors affecting a successful inclusive education as families, teachers, normal students, school management, individualized education programs and special education support services. In order for the inclusive students to fully adapt to the normal classroom environment and to increase their self-esteem, they are required to be adopted by the classroom teacher as a whole and to be understood in all aspects, as well as meeting the educational needs of the student, and having a high level of social acceptance by their peers (Smith et al., 2004).

Metaphor can be explained as seeing something through someone else's eyes or structuring or understanding a concept area from the perspective of another area (Sanchez et al., 2000). While Morgan (1993) explains metaphor as "a way of thinking and seeing", Lakoff and Johnson (2003) described it as a material of thought, a form of human understanding, and not only a figure of speech, but also a figure of thought. Metaphors can be

used to visualize, concretely describe and explain an abstract concept in education (Singh, 2010). One of the attractive aspects of using metaphors in research is hidden in the capacity of metaphors as a methodological method to make knowledge and life experiences relevant and meaningful, and to associate them with each other (Black, 2013). In short, Morgan (1991) defines metaphors as a way of thinking and seeing that helps our understanding of the world in general. Metaphors that can be used for different communicative purposes can be guiding in speech, informative in science or news, persuasive in advertising or politics, and instructive in education. For this reason, they are tools that are important in language, thought and communication (Steen, 2008). When the literature is examined, there are studies examining metaphorical perceptions of the inclusive students (Dayi et al., 2020; Karabulut et al., 2021; Kazu & Yıldırım, 2021; Kök et al., 2017).

The field of special education contains some obstacles. In order to facilitate the lives of individuals with special education needs, the obstacles in daily life and most importantly the prejudices of teachers should be removed (Avramidis & Norwich, 2002). Beliefs and values affect teacher practices and classroom culture in the classroom environment (Odom & Diamond, 1998). Preservice teachers should be trained well and provide support for children with special education needs without prejudice (De Boer et al., 2011). It is thought that it is important to examine the perceptions of teachers, who are among the important factors in the effective execution of inclusion practices, about the inclusive students in the period before they start their professional life, through metaphors; therefore, this study was designed.

In this context, the purpose of this research was to reveal the perceptions of preservice teachers about the inclusive students through metaphors. In order to achieve this purpose, the following questions were sought to answer:

1. With which metaphors do preservice teachers explain their perceptions of the concept of "inclusive student"?
2. Under which themes can the metaphors put forward by the preservice teachers about the concept of "inclusive student" be grouped based on their common characteristics?

METHOD

In this section, information about the research model, participants, data collection tool, data collection process and analysis of the data were presented. The research was approved by Kırşehir Ahi Evran University Social Sciences and Humanities Research and Publication Ethics Committee dated 18.11.2021 and numbered 2021/8/6.

Research Model

This study, which aimed to examine preservice teachers' perceptions of the inclusive students through metaphors, was carried out using the phenomenology design, one of the qualitative research designs. The phenomenology design focuses on phenomena that we are aware of but do not have an in-depth and detailed

understanding. In phenomenological studies, it is generally aimed to reveal individual perceptions about a phenomenon and to interpret these perceptions (Yıldırım & Şimşek, 2018). In this study, it was aimed to reveal and interpret the perceptions of preservice teachers about the inclusive students.

Participants

The participants of this study were composed of 190 preservice teachers studying preschool education or social studies education at Faculty of Education in Kırşehir Ahi Evran University during 2021-2022 fall semester. During the data analysis, six participants were excluded resulting in the analysis of the data obtained from 184 preservice teachers. Purposeful sampling technique was used in the study. This technique allows researchers to study phenomenon more deeply (Yıldırım & Şimşek, 2018). In this study, since the perceptions of teacher candidates about inclusive students were tried to be examined in depth, this sample method was preferred.

Data Collection Tool

In order to reveal the metaphors of the preservice teachers about the inclusive students, they were asked to complete the semi-structured form containing the phrase “the inclusive student is like/similar.... because...”. Thus, the forms obtained from the participants were accepted as written documents and used as the data collection tool of the research. Participants were asked by the researchers to fill in the forms themselves, and explanations were given to the questions asked by the participants so that participants could provide more in-depth information. Ethical principles such as informed consent, respect for the private life, nonmaleficence, nondeception, and avoiding falsification and fabrication were taken as basis in the research (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Data Analysis

The data were transcribed using Microsoft Word. These data were analyzed based on inductive content analysis technique using MAXQDA 2020. Inductive content analysis technique involves the discovery of patterns, themes, and categories, and the findings emerge through the interaction of researcher with the data (Patton, 2018). In this context, written documents were analyzed in detail and coded separately by two researchers. The codes were brought together to check for similarities and differences. The coefficient of agreement between raters was calculated using the formula of Miles & Huberman (1994) [$\text{Agreement} / (\text{Agreement} + \text{Disagreement}) \times 100$]. In this context, the consensus correlation coefficient between researchers was calculated as 90 %. Based on the relationships between the codes, six themes were created and direct quotations from the participants were included in order to reflect the views of the participants. While analyzing the data, some metaphors created by the participants were excluded from the study because they did not fit any theme, while some metaphors (flower, diamond, life) were added under the relevant theme, considering that meaning was attributed to more than one meaning. Moreover, the participants were coded as P-8MS (Preschool Education - 8th Male Student) and S-6FS (Social Studies Education – 6th Female Student) so that they could remain anonymous.

Validity and Reliability

Among the important criteria of validity in qualitative research are the detailed reporting of the data and the explanation of how the researcher reached the results (Yıldırım & Şimşek, 2018). In order to ensure validity in this research, the data analysis process was explained in detail and the findings were presented with the visuals.

Additionally, during the data analysis process of the research, the researchers created codes and themes separately. Afterwards, the researchers came together and created the final themes and codes with common ideas and made use of the formula of Miles and Huberman (1994) to increase reliability. Moreover, respondent validation was ensured in order to increase reliability. The findings were shared with the participants and asked whether they reflect their own views. It has been observed that the findings and the views of the participants overlap to a large extent, and correct reflection of the participant's views has been ensured by making the necessary corrections at the points that do not overlap (Yıldırım & Şimşek, 2018; Creswell, 2020).

FINDINGS

In this section of the research, the findings were given under the headings of "metaphors created by preservice teachers for inclusive students" and "themes created for the concept of inclusive students", respectively, in relation to the research questions.

Metaphors Created by Preservice Teachers for Inclusive Students

In the study, the metaphors that preservice teachers created for the concept of "inclusive students" were asked, and in this direction, a total of 184 metaphors that the preservice teachers identified were illustrated in Table 1.

As can be seen in Table 1, it was observed that the participants mostly associated the concept of "inclusive students" with the metaphors of flower (33), rainbow (8), and baby (7). Moreover, the preservice teachers associated inclusive students with metaphors such as "snow, mine, teacher, sun, reunion, trip, exam, caterpillar, love, and guest". Based on the preservice teachers' identification of the inclusive student with metaphors such as flower, azalea flower, poppy flower, rose, and orchid flower, it can be stated that the inclusive students are perceived as individuals requiring attention. In addition, metaphors such as treasure, diamond, valuable item, mine, pearl, and gem can be associated with viewing the inclusive students as valuable.

Table 1. Metaphors Created by the Participants for the Concept of Inclusive Student

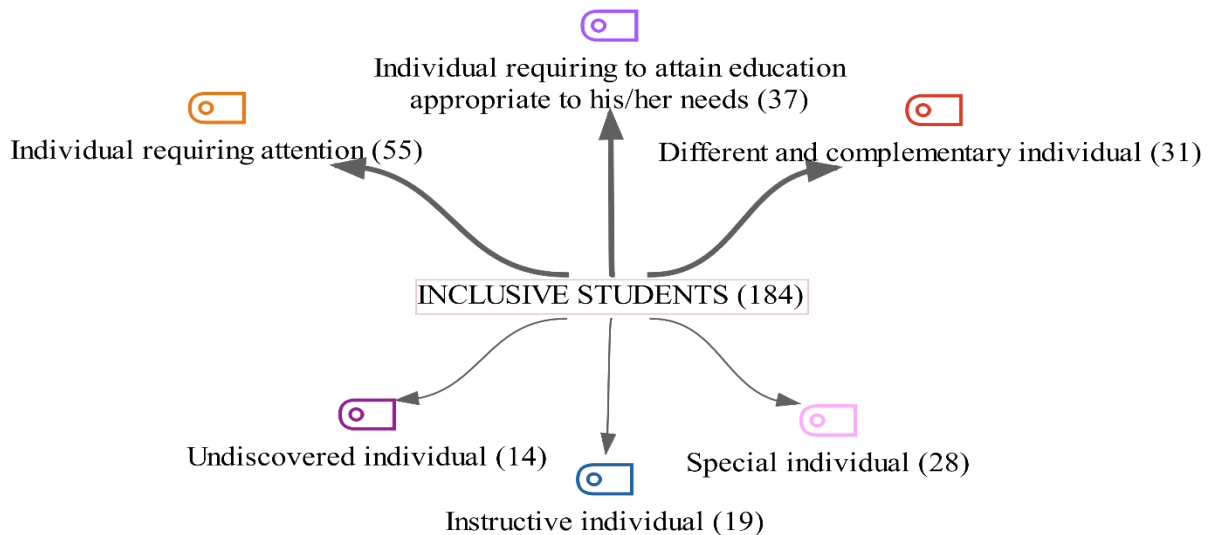
Metaphor	f	Metaphor	f	Metaphor	f
Azalea Flower	1	Basil	1	Breath	1
Branch of the Tree	1	Sapling	5	Orchid flower	1
Tree	2	Poppy Flower	2	Teacher	1
Apple on the Tree	1	Boat	1	Rose Blooming in the Daisy Garden	1
Bee	1	Truths	1	Poppy in Daisies	1
Moon	1	Rainbow	8	Compass	1
Mirror	1	Sky	1	Color Light Stone	1
Spice	1	Rose	4	Color	3
Garden	1	Rose Garden	1	Colorful Balloon	1
Baby	7	Sun	1	Clock Hand	1
Friend that is hard to find alike	1	Life	5	Milky Way	1
White Paper	1	Challenges in Life	1	Fighter	1
Scientist	1	Treasure	4	Song	1
Glass	1	Pearl	2	Bud	3
Ore	1	Angel of Goodness	1	Soil	1
Shy Koala	1	Gangrene Finger	1	Love	1
Plane tree	1	Snow	1	Exam	1
Flower	33	Snowdrop	2	Water	2
Garden of Flowers	1	Butterfly	2	Sailless Ship on Water	1
Tile	1	Undiscovered World	1	A Dirt Road	1
Child	3	Red flower	1	Hope	3
Tree with Withered Branches	1	Book	5	Reunion	1
A Valuable Item	2	Foreign Word in the Book	1	A Piece of the Puzzle	2
Iron	1	The Caterpillar in the Cocoon	1	Tomorrow	1
Lesson	1	Mine	2	Baby Bird	2
Sea	1	Neighborhood	1	Beginner Student	1
Diamond	4	Guest	1	Newly Planted Fruit Tree	1
Endemic Plant	3	Miracle	1	Ability	1
A Home Care Plant	1	Candle	1	Star	2
Universe	1	Gem	1	Trip	1
Different Perspective	1	Rare Flower	2	Unchipped Bark	1
Everything Different	1	Delicate Flower	1	Chain	1
Total					184

Themes Created for the Concept of Inclusive Student

The metaphors produced by the preservice teachers regarding the concept of "inclusive students" were grouped under six themes, taking into account the relationships among them. The themes that were created by considering the metaphors produced by the preservice teachers can be seen in Figure 1.

As can be seen in Figure 1, 55 preservice teachers produced 23 different metaphors and they were placed under theme of *individual requiring attention* while 37 preservice teachers produced 25 different metaphors which were placed under the theme of *individual requiring to attain education appropriate to his/her needs*. The 19 different metaphors produced by 31 preservice teachers were merged under the theme of *different and complementary individual*. 28 preservice teachers produced 25 different metaphors under the theme of *special*

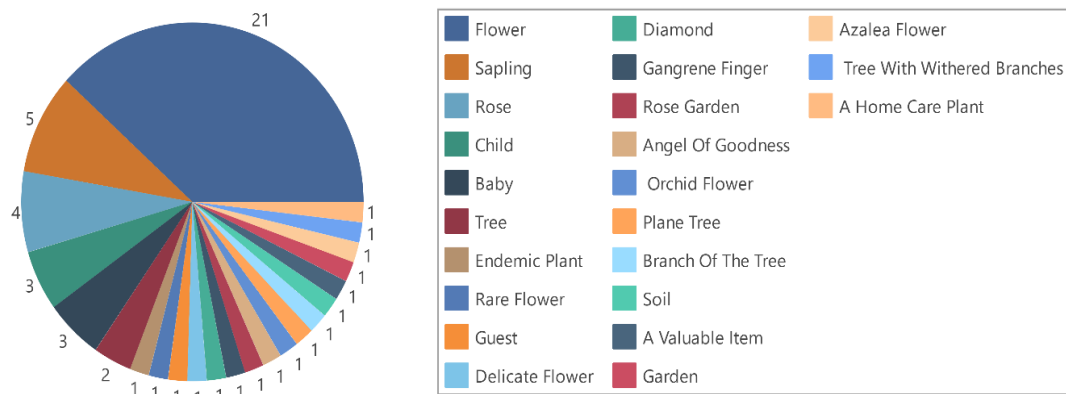
individual. Finally, 16 different metaphors produced by 19 preservice teachers were merged under the theme of instructive individual while 14 preservice teachers produced 10 different metaphors under the theme of undiscovered individual. It can be observed that the themes with the highest number of metaphors were individual requiring attention (55) and individual requiring to attain education appropriate to his/her needs (37) while undiscovered individual (14) was the theme with the lowest number of metaphors.

Figure 1. Themes related to the concept of inclusive students

Theme of Individual Requiring Attention

Participants produced a total of 55 metaphors under the theme of individual requiring attention. These metaphors were illustrated in Graph 1.

Graph 1. Code Statistics About the Theme of Individual Requiring Attention

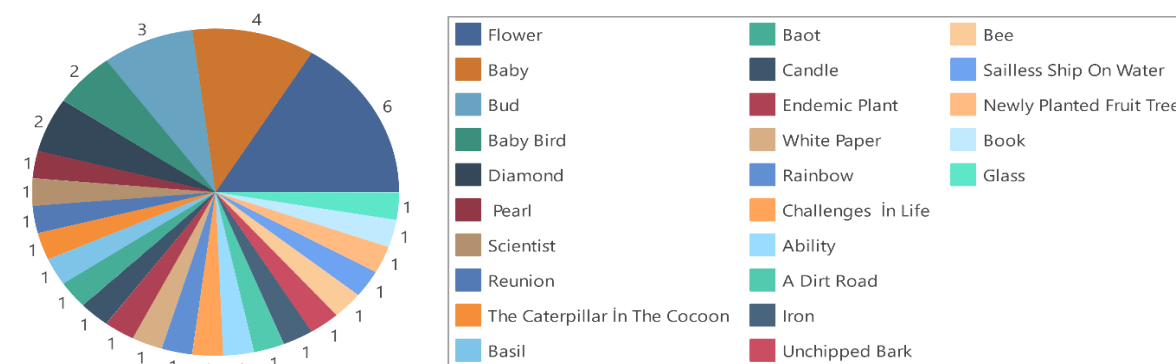
As can be seen in Graph 1, 55 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of individual requiring attention. When their views were examined, it was observed

that 21 participants produced the metaphor flower, 5 participants produced the metaphor sapling, and 4 participants produced the metaphor rose.

Based on the metaphors, it can be stated that participants perceived inclusive students as someone that is delicate and needs care. One of the preservice teachers, S-3FS, expressed her views about this topic as *“The inclusive student is like a flower because flowers are delicate and difficult to care for. It wilts or withers if it is not cared for, watered, and sun-drenched. The inclusive student is just like these flowers, they need care or to be grown according to their characteristics. If they are not given attention, they will become withdrawn or embittered.”* while P-8MS explained his opinions as *“inclusive students are like a sapling to me because saplings are weak at first, care must be taken to keep them alive and to remain alive all the time. When care is taken, it grows a little more every day, turns green and becomes a big tree. Here, inclusive students may be small or weak at first, just like saplings. But when enough attention is paid, they can be useful people to society.”*

Theme of Individual Requiring to Attain Education Appropriate to His/Her Needs

The participants produced a total of 37 metaphors under the theme of individual requiring to attain education appropriate to his/her needs. These metaphors were illustrated in Graph 2.

Graph 2. Code Statistics About the Theme of Individual Requiring to Attain Education Appropriate to His/Her Needs

As can be seen in Graph 2, 37 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of individual requiring to attain an education appropriate to his/her needs. The examination of participants’ views about inclusive students revealed that 6 participants produced the metaphor flower, 4 participants produced the metaphor baby, and 3 participants produced the metaphor bud.

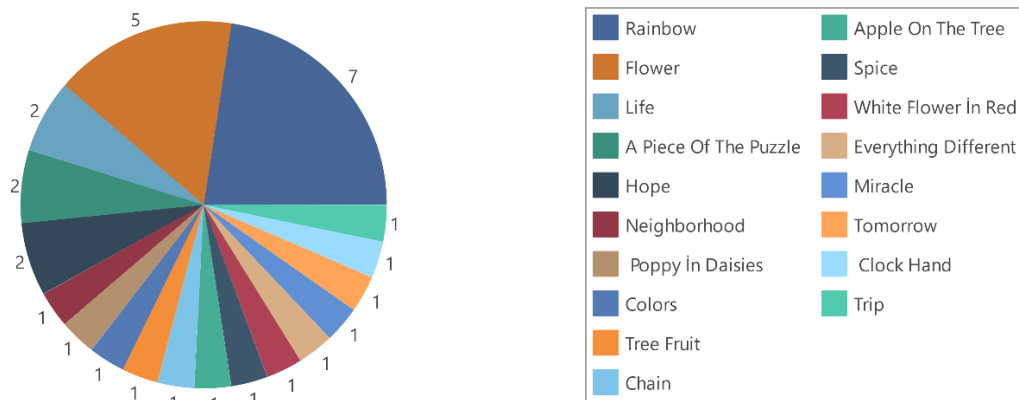
The examination of metaphors revealed that participants perceived inclusive students as individuals who require to attain education appropriate to their needs. One of the preservice teachers, S-10FS, expressed her opinions as *“Inclusive students are like a flower because the amount of water, soil type and daylight required by each flower is different. If we fulfill these needs carefully, that flower grows, develops and becomes colorful. If we determine the education that the inclusive student needs and provide this education correctly, we can develop them and integrate them into the society.”* while P-18MS stated *“For me, inclusive students are like*

babies learning to walk. First, we hold a baby’s hand, and when his/her hand is released after a while, the baby can walk without support. If the inclusive student is given the right education, they can adapt to life better and make their own life easier.”

Theme of Different and Complementary Individual

Participants produced a total of 31 metaphors under the theme of different and complementary individual. These metaphors were presented in Graph 3.

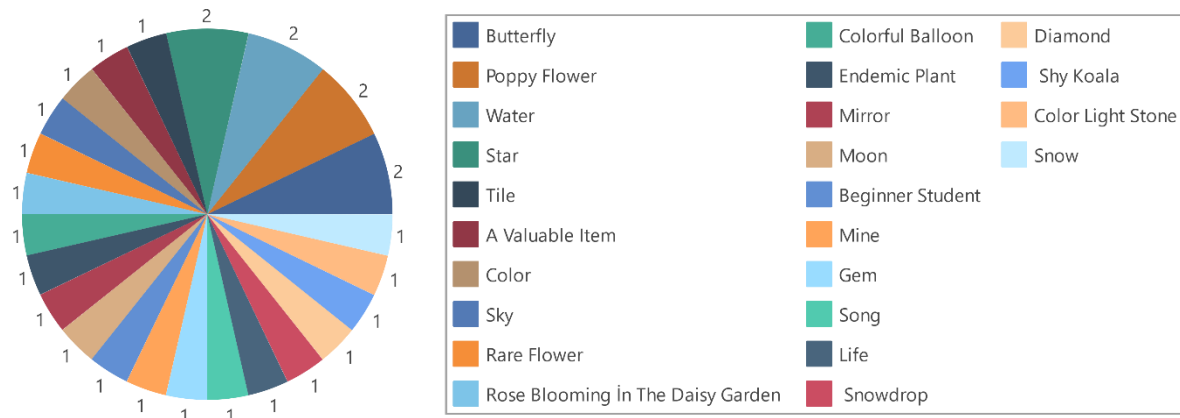
Graph 3. Code Statistics About the Theme of Different and Complementary Individual

As can be seen in Graph 3, 31 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of different and complementary individual. When participants’ views were examined, it was observed that 7 participants produced the metaphor rainbow, 5 participants produced the metaphor flower, and 2 participants produced the metaphor a piece of the puzzle.

The examination of metaphors produced by the participants revealed that they perceived inclusive students as individuals who are different and have characteristics complementary to other people. One of the preservice teachers, S-13FS expressed her opinions as *“To me, inclusive students are like rainbows because the colors in the rainbow are different from each other, but each color complements the others. Then that rainbow covers the sky. Inclusive students are also different from each other, but they support each other. All inclusive students embrace people together.”* while P-39MS stated *“Inclusive students are like a different flower to me than others completing a beautiful flower garden. Inclusive students come together with other students to form a nice class and complete that class.”*

Theme of Special Individual

The participants produced 28 metaphors under the theme of special individual. These metaphors were illustrated in Graph 4.

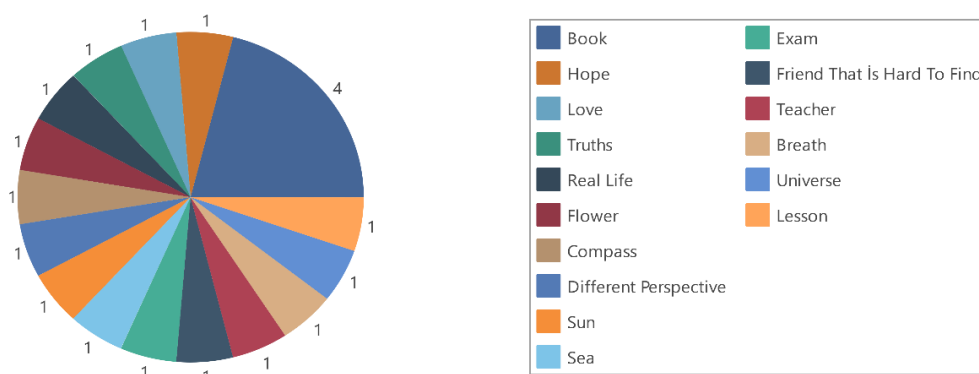
Graph 4. Code Statistics About the Theme of Special Individual

As can be seen in Graph 4, 28 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of Special Individual. The examination of participants’ views about inclusive students revealed that 2 participants produced the metaphor butterfly, 2 participants produced the metaphor poppy flower, and 2 participants produced the metaphor a piece of the puzzle.

Based on the metaphors produced by the participants, it can be stated that participants perceived inclusive students as individuals that are special. One of the preservice teachers, S-25FS expressed her opinions as “*I think inclusive students are like butterflies because the special feature of butterflies, which other creatures do not have, is the sense of taste in their feet. Inclusive students also have special features that other people do not have. They are special people.*” while P-32MS stated “*To me, the inclusive student is like a poppy flower because although the leaves of the poppy flower are hard, hairy and upright, it has a very sensitive and unique structure. Its leaves fall off at the slightest gust of wind. The inclusive student is also special, just like the poppy flower, and can be broken at the slightest movement.*”

Theme of Instructive Individual

Participants produced a total of 19 metaphors under the theme of instructive individual. These metaphors were presented in Graph 5.

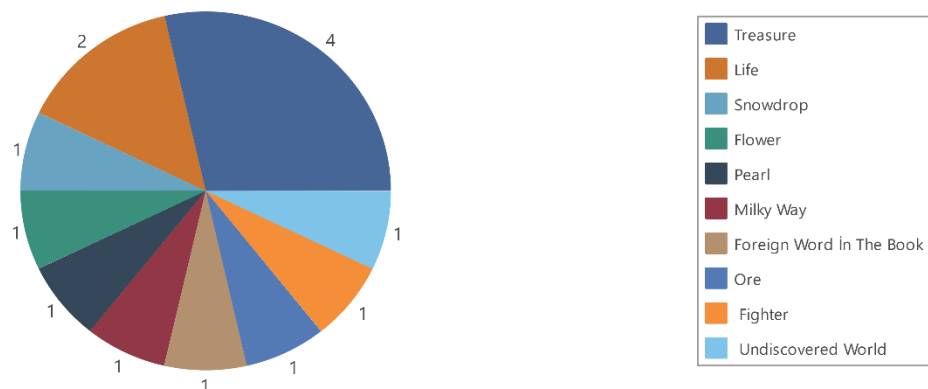
Graph 5. Code Statistics About the Theme of Instructive Individual

As can be seen in Graph 5, 19 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of instructive individual. The examination of participants' views about inclusive students revealed that 4 participants produced the metaphor book, 1 participant produced the metaphor teacher, and 1 participant produced the metaphor lesson.

The examination of metaphors revealed that participants perceived inclusive students as individuals who teach them. One of the preservice teachers, S-45FS, expressed her opinions as *"Inclusive students are like a book to me. When we first see a book, we judge it by the view of its cover. However, when we open it, there is a lot we can learn from it. As you get to know the inclusive students, a lot can be learned from them."* while P-28MS stated *"Inclusive student is like a lesson for me because when you take a class, you learn a lot. The inclusive student teaches you to be grateful for many things in life, like a lesson."*

Theme of Undiscovered Individual

Participants produced a total of 14 metaphors under the theme of undiscovered individual. These metaphors were illustrated in Graph 6.

Graph 6. Code Statistics About the Theme of Undiscovered Individual

As can be seen in Graph 6, 14 metaphors produced by the participants about the inclusive students were related with the theme of undiscovered individual. When their views were examined, it was observed that 4 participants produced the metaphor treasure, 2 participants produced the metaphor life, and 1 participant produced the metaphor snowdrop.

Based on the metaphors, it can be stated that participants perceived inclusive students as someone that is delicate and needs care. One of the preservice teachers, S-112FS, expressed her views about this topic as *"Inclusive students are like treasure. Treasures consist of precious things like gold, silver, jewels, waiting to be brought to light. Inclusive students also contain various features and wait for them to be discovered and revealed."* while P-31MS explained his opinions as *"Inclusive students are like life because we do not know what life has for us, and we learn this only by living. Inclusive students, like life, carry things that we do not know, that we can uncover as we get to know them and spend time with them."*

CONCLUSION and DISCUSSION

As a result, the current study which aimed at revealing preservice teachers' metaphorical perceptions towards inclusive students, it was determined that preservice teachers produced positive metaphors. The review of literature showed that other studies have also found positive views about inclusion process and inclusive students (Dayı et al., 2020; Karabulut et al., 2021; Katitas & Coskun, 2020; Uçuş, 2016). On the other hand, Kök et al., (2017) found that the metaphors produced by in-service and preservice teachers were categorized under some negative themes such as inclusive students as individuals that are hard to develop and inclusive students as individuals that are isolated by the society, which contradicted the results of the current study.

A total of 184 metaphors were produced by preservice teachers about inclusive students. These metaphors were categorized under six themes, which were *individual requiring attention*, *individual requiring to attain education appropriate to his/her needs*, *different and complementary individual*, *special individual*, *instructive individual*, and *undiscovered individual*. When the themes were examined in terms of the number of metaphors that were included, it was observed that the theme of *individual requiring attention* had the highest number of metaphors while the theme of *undiscovered individual* had the lowest number of metaphors. The metaphor with the highest number was "flower" under the themes of individual requiring attention and individual requiring to attain education appropriate to his/her needs. The metaphor with the highest number was "rainbow" under the theme of different and complementary individual. "Butterfly", "poppy flower", and "star" were the metaphors with the highest numbers under the theme of special individual. "Book" and "treasure" were the metaphors with the highest numbers under the themes of instructive individual and undiscovered individual, respectively. Accordingly, it was concluded that preservice teachers produced positive metaphors about inclusive students in a wide range. With reference to this conclusion, it can be stated that preservice teachers had positive perceptions of inclusive education in general. Similarly, Uçuş (2016) found that preservice teachers' perceptions towards special education were mainly positive while Zelyurt (2020) revealed that metaphors about special education produced by parents that had children with special needs included some negative concepts such as trouble, torture, and hardship.

When the metaphors were reviewed from a wider perspective, it was determined that the metaphor produced by the highest number of preservice teachers was flower. This finding is consistent with the literature (Altıntaş et al., 2015; Kazu & Yıldırım, 2021). Moreover, in their study revealing in-service and preservice teachers' metaphors about individuals with special education needs, Açar et al., (2016) found that garden and kitchen were the metaphors produced by the highest number of in-service teachers while garden and guestroom were the metaphors produced by the highest number of preservice teachers.

When the justifications of metaphors were examined, it was found that inclusive students were perceived as individuals who required care and education appropriate to their needs. This finding is consistent with the study of Pesen & Pesen (2020) that were conducted with preservice teachers. Pesen & Pesen (2020) found that

individuals that need special education were perceived as individuals who need other people around by preservice teachers.

Another result was that inclusive students were perceived as individuals who teach something to participants. Similarly, in a study focusing on parents' metaphors about teachers, Aslan (2019) found that teachers were perceived as the source and conveyor of information.

Additionally, it was found that inclusive students were positively perceived as different individuals who have the characteristics to complement people by preservice teachers. It can be stated that perceiving differences positively will positively affect preservice teachers' attitudes towards inclusive students when they become teachers. Similarly, Dayı et al., (2020) found that preservice teachers perceived the differences of inclusive students in a positive way.

RECOMMENDATIONS

Based on the findings obtained in this research, following recommendations can be made:

- The course hour of special education and inclusion lesson, which currently has two hours weekly, can be increased.
- By ensuring that special education and inclusion lesson, which is currently in the 4th year in the undergraduate programs of the education faculties, are given at the previous years, the awareness of the pr-service teachers towards the inclusive students can be increased in the earlier stages of their education.
- Upon the completion of theoretical part of the special education and inclusion course, a separate applied course like teaching practicum can be provided so that preservice teachers can get direct experience with inclusive students.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, journal ethics rules were followed. Responsibility for any violations that may arise regarding the article belong to the authors. Ethics committee approval of the article was obtained by Kirşehir Ahi Evran University Social and Human Sciences Ethics Committee / Publication Ethics Committee with the decision dated 18/11/2021 and numbered 2021/8/6.

Authors Contribution Rate: In this study, the contribution rate of the first author was 60% and the contribution rate of the second author was 40%.

REFERENCES

- Açar, D., Kaya, G., & Güneş, G. (2017). Özel gereksinimli bireyler hakkındaki görüşlere ilişkin metafor çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(62), 935-944. <https://doi.org/10.17755/esosder.284397>
- Altıntaş, Ö. G., G., Baykan, Ö. G. Ö., Kahraman, E. & Altıntaş, S. U. (2015). Fen bilgisi öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitimi, kaynaştırma öğretmeni ve kaynaştırma öğrencilerine ilişkin metaforik algıları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 273-282. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/29.gulsen_altintas.pdf
- Aslan, O. (2019). Velilerin 'öğretmen' kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 4(8), 78-95. http://ijetsar.com/Makaleler/1418152145_6.%2078-95%20osman%20aslan.pdf
- Avramidis, E., & Norwich, B. (2002). Teachers' attitudes towards integration/inclusion: A review of the literature. *European Journal of Special Needs Education*, 17(2), 129-147. <https://doi.org/10.1080/08856250210129056>
- Batu, S. E. (2000). Kaynaştırma, destek hizmetler ve kaynaştırmaya hazırlık etkinlikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2(4), 35-45. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/159242>
- Black, A. (2013). Picturing experience: Metaphor as method, data and pedagogical resource. In W. Midgley, K. Trimmer, & A. Davies, (Eds.), *Metaphors for, in and of education research* (pp. 26-50). Cambridge Scholars Publishing.
- Creswell, J. W. (2020). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson Education.
- Dayı, E., Açıkgöz, G., & Elçi, A. N. (2020). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının özel gereksinimli öğrencilere yönelik metaforik algıları (Gazi Üniversitesi Örneği). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 21(1), 95-122. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.616520>
- De Boer, A., Pijl, S. J., & Minnaert, A. (2011). Regular primary schoolteachers' attitudes towards inclusive education: A review of the literature. *International Journal of Inclusive Education*, 15(3), 331- 353. <https://doi.org/10.1080/13603110903030089>
- Florian, L., & Linklater, H. (2010). Preparing teachers for inclusive education: Using inclusive pedagogy to enhance teaching and learning for all. *Journal of Education*, 40(4), 369-386. <https://doi.org/10.1080/0305764X.2010.526588>
- Gulliford, R., & Upton, G. (1992). *Special educational needs*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203312551>
- Karabulut, H. A., Uçar, A.S., Yılmaz, Y. & Uçar, K. (2021). Öğretmenlerin kaynaştırma kavramına ilişkin metaforik algıları. *Journal of Economics and Social Research*, 8(16), 1-17. http://www.ekosad.net/FileUpload/ep939088/File/50_ahmet_serhat_ucar.pdf
- Kargin, T. (2004). Kaynaştırma: Tanımı, gelişimi ve ilkeleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 1-13. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/159199>
-

- Katitas, S., & Coskun, B. (2020). What Is meant by inclusive education? Perceptions of Turkish teachers towards inclusive education. *World Journal of Education*, 10(5), 18-28. <https://doi.org/10.5430/wje.v10n5p18>
- Kazu, İ.Y., & Yıldırım, D. (2021). Özel eğitim öğretmenlerinin özel gereksinimli birey ve özel eğitime yönelik metaforik algıları. *Journal of History School*, 51, 1121-1144. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.42759>
- Kırcaali-İftar, G. (1992). Özel eğitimde kaynaştırma. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 16(86), 45-50.
- Kırcaali-İftar, G. (1998). *Özel eğitim kaynaştırma ve destek özel eğitim hizmetleri*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Kök, M., Balci, A., & Bilgiz, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik metaforları. *Turan Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 9(36), 290-302. <http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041>
- Kuz, T. (2001). *Kaynaştırma eğitime yönelik tutumların incelenmesi*. T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Yayınları/17.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by* (G. Y. Demir, Trans.). Paradigma Yayıncılık.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. SAGE Publications.
- Miles, S., & Singal, N. (2010). The education for all and inclusive education debate: Conflict, contradiction or opportunity?. *International Journal of Inclusive Education*, 14(1), 1-15. <https://doi.org/10.1080/13603110802265125>
- Morgan, G. (1991). *Images of organization*. SAGE Publications.
- Morgan, G. (1993). *Imaginization*. SAGE Publications.
- Odom, S. L., & Diamond, K. E. (1998). Inclusion of young children with special needs in early childhood education: The research base. *Early Childhood Research Quarterly*, 13(1), 3-25. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(99\)80023-4](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(99)80023-4)
- Osborne, A. G., & Dimattia, P. (1994). The least restrictive environment mandante: Legal implications. *Exceptional Children*, 61(1), 6-14. <https://doi.org/10.1177/001440299406100102>
- Patton, M.Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M.Bütün & S.B. Demir, Trans.). Pegem.
- Pesen, A., & Pesen, H. (2020). Özel eğitim dersi alan öğretmen adaylarının "Özel eğitim" ve "özel eğitime ihtiyaç duyan birey" kavramlarına ilişkin algıları. *EKEV Akademi Dergisi*, 24(81), 35-60. http://www.ekevakademi.org/Makaleler/895156899_03%20Ata%20PESEN-Hasan%20PESEN.pdf
- Sanchez, A., Barreiro, J.M. & Maojo, V. (2000). Desing of virtual reality systems for education: A cognitive approach. *Education and Information Technologies*, 5, 342-362. <https://doi.org/10.1023/A:1012061809603>
- Singh, K. (2010). Metaphor as a tool in educational leadership classrooms. *Management in Education*, 24(3), 127-131. <https://doi.org/10.1177%2F0892020608090411>
- Smith, T., Polloway, E., Patton, J., & Dowdy, C. (2004). *Teaching students with special needs in inclusive settings*. Allyn and Bacon.
- Steen, G. (2008). The paradox of metaphor: Why we need a three-dimensional model of metaphor. *Metaphor and Symbol*, 23(4), 213-241. <https://doi.org/10.1080/10926480802426753>
-

- Sucuoğlu, B., & Kargin, T. (2006). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları: Yaklaşımlar, yöntemler, teknikler*. Morpa Yayıncılık.
- Uçuş, ř. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının ve okul öncesi öğretmeni adaylarının özel eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 360-388. <http://dSPACE.adiyaman.edu.tr:8080/xmlui/handle/20.500.12414/252>
- Yıldırım, A., & şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Zelyurt, H. (2020). Özel gereksinimli ve normal gelişim gösteren çocukların ebeveynlerinin özel eğitime ilişkin metafor kullanımının karşılaştırılması. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 8(2), 397-422. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.741740>

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARI

Öz

Öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine ilişkin metaforik algılarının incelendiği bu çalışma 2021-2022 eğitim öğretim yılının güz döneminde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar aracılığı ile ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji kullanılmıştır. Araştırmada örnekleme türü olarak ise amaçsal örnekleme yöntemine yer verilmiştir. Çalışma grubuna Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan okul öncesi ve sosyal bilgiler öğretmenliği programlarındaki öğretmen adayları dahil edilmiştir. Ayrıca araştırmanın verileri tümevarımsal içerik analizi ile analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcılar toplamda 184 metafor üretmişlerdir. Katılımcıların kaynaştırma öğrencisine ilişkin ürettikleri bu metaforlara yüklenen benzer anlamlar dikkate alınarak, metaforların gruplandırılması ile toplamda "gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey", "ilgi gösterilmesi gereken birey", "farklı ve tamamlayıcı birey", "özel olan birey", "öğretici birey", "keşfedilmemiş birey" olmak üzere altı tema elde edilmiştir. Bu temalara bakıldığında "gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey" ve "ilgi gösterilmesi gereken birey" temalarında en fazla "çiçek" metaforu oluşturulurken, "farklı ve tamamlayıcı birey" temasında "gökkuşaağı" metaforu oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra "özel olan birey" temasında "kelebek" ve "gelincik", "öğretici birey" temasında "kitap" ve "keşfedilmemiş birey" temasında "hazine" metaforu en fazla üretilen metaforlar olmuştur. Bütün temalar arasında en fazla "ilgi gösterilmesi gereken birey" temasında metaforlar üretildiği ve bu temada en fazla üretilen metaforun ise "çiçek" metaforu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En fazla üretilen çiçek metaforundan sonra gökkuşaağı, bebek, fidan, kitap ise en fazla tekrar edilen diğer metaforlardır. Öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisini daha çok ilgi gösterilmesi gereken birey olarak algıladıkları ve kaynaştırma öğrencisine ilişkin metaforik algılarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Özel eğitim, sosyal bilgiler, kaynaştırma öğrencisi, metafor, özel eğitime gereksinimi olan birey.

GİRİŞ

Özel gereksinimli bireyler bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal özellikleri yönünden akranlarından farklı gereksinimleri olan bireylerdir. Bu bireylerin eğitimlerinin hangi ortamlarda karşılanması gerektiği konusu özel eğitim alanında gözlenen gelişmelere paralel olarak farklı biçimlerde ele alınmıştır (Kargın, 2004). Toplum içerisinde yer alan diğer bireylerin sahip oldukları haklar gibi, özel gereksinimli bireylerin de hakları bulunmaktadır. Özel gereksinimli bireyler de bütün bireyler gibi eğitim hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptirler. Bu bireylerin eğitim gereksinimlerinin karşılanabilmesi için eğitim ortamları özel durumlarından dolayı farklılık göstermektedir. Bu bireyler; özel eğitim okullarında, normal okullardaki kaynaştırma sınıflarında eğitim alabilmektedir (Gökdere, 2012). Kaynaştırma, genel eğitim sınıfında bulunan özel gereksinimli öğrencilerin eğitimlerinin, özel eğitim desteği ile sürdürülmesidir (Kargın, 2004). Son yıllarda normal sınıflarda yaygınlaşan ve özel gereksinimli bireylerin eğitiminde önemli bir rol oynayan kaynaştırma eğitimidir. Kaynaştırma eğitimi, özel gereksinimli öğrencilerin akranlarıyla aynı ortamda ve destek sağlanarak eğitim almalarını sağlayan bir süreçtir (Gulliford ve Upton, 1992; Kuz, 2001; Miles ve Singal, 2010; Sucuoğlu ve Kargın, 2006; Osborne ve Dimattia, 1994). Kaynaştırma eğitimi, sınıf rehber öğretmenine, çocuğun dersine giren öğretmene ve özel gereksinimli öğrenciye destek özel eğitim hizmetlerinin sağlanması koşulu ile özel gereksinimli öğrencinin eğitimini genel eğitim sınıflarındaki akranları ile sürdürmesi olarak bilinen bir eğitim uygulamasıdır (Kırcaali-İftar, 1992).

Başarılı bir kaynaştırma için; tüm okul çalışanlarının, özel gereksinimli öğrencilere karşı kabul edici ve destekleyici tutumlar sergilemeleri, sınıf öğretmenlerinin tutumları, genel eğitim sınıflarının, tüm öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak, öğrenmelerini kolaylaştıracak biçimde düzenlenmesi, genel eğitim sınıflarında tüm öğrencilerin, birlikte öğrenme, oynama, eğitimsel ve sosyal etkinliklere katılma fırsatlarına sahip olmaları, kaynaştırma sınıfındaki diğer öğrencilerin özel gereksinimli öğrenci hakkında bilgilendirilmeleri, destekleyici özel eğitim hizmetlerinin sağlanması, sınıftaki tüm öğrenci velileriyle işbirliğinin sağlanması gibi hususların önemli ve gerekli olduğu ifade edilmektedir (Kargın, 2004). Kaynaştırmaya yönelik eğitim uygulamalarının başarılı olabilmesi birtakım etmenlere de bağlıdır. Kaynaştırma sürecinin eğitimini etkileyen bu etmenlerin başında, öğretmen, aile, okul rehberlik servisi ve okul yönetimleri gelmektedir (Florian ve Linklater, 2010; Kırcaali-İftar, 1998). Yine Batu (2000) başarılı bir kaynaştırma eğitimini etkileyen faktörleri aileler, öğretmenler, normal öğrenciler, okul yönetimi, bireyselleştirilmiş eğitim programları ve özel eğitim destek hizmetleri olarak sıralamaktadır. Kaynaştırma öğrencisinin normal sınıf ortamına tam anlamıyla uyum sağlayabilmesi ve benlik değerinin artması için, sınıf öğretmeni tarafından bir bütün olarak benimsenmesi ve öğretmenin öğrenciyi her yönüyle anlaması, öğrencinin eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, akranları tarafından sosyal kabul düzeyinin yüksek olması gibi durumların dikkate alınmasıyla gerçekleşmiş olur (Smith ve ark., 2004).

Metafor, bir şeyi başka birisinin gözüyle görmek veya bir kavram alanını başka bir alanın açısından yapılandırmak veya anlamak olarak açıklanabilir (Sanchez ve ark., 2000). Morgan (1993) metaforu, "bir düşünce ve görme biçimi" olarak açıklarken; Lakoff ve Johnson (2003) ise, metaforu "bir düşünce malzemesi, insan kavrayışının bir şekli ve sadece bir söz figürü değil aynı zamanda bir düşünce figürü" olarak açıklamıştır.

Metaforlar, eğitimde soyut bir kavramı görselleştirmek, somut bir şekilde betimlemek ve açıklamak amacıyla kullanılabilir (Singh, 2010). Metaforları araştırmada kullanmanın çekici taraflarından birisi bir metodolojik yöntem olarak metaforların bilgi ve yaşam deneyimlerini birbirleri ile ilgili ve anlamlı hale getirebilme ve ilişkilendirebilme kapasitesinde saklıdır (Black, 2013). Kısacası Morgan (1991) metaforları genel olarak dünyayı kavrayışımıza yardım eden bir düşünme ve görme biçimi olarak tanımlamaktadır. Farklı iletişimsel amaçlar için kullanılabilen metaforlar, konuşmalarda yönlendirici, bilim ya da haberlerde bilgilendirici, reklamcılık ya da politikada ikna edici ve eğitimde öğretici olma özelliği gösterebilir. Bu sebeple dilde, düşüncede ve iletişimde önem taşıyan araçlardır (Steen, 2008).

Alan yazına bakıldığında özel gereksinimli bireylere yönelik metaforik algıların incelendiği çalışmalar yer almaktadır (Dayı ve ark., 2020; Karabulut ve ark., 2021; Kazu ve Yıldırım, 2021; Kök ve ark., 2017).

Özel eğitim alanı bazı engelleri içerisinde barındırmaktadır. Özel eğitim gereksinimi olan bireylerin yaşamlarının kolaylaşması için gündelik yaşamdaki engellerin ve en önemlisi de öğretmenlerde var olan ön yargıların ortadan kaldırılması gerekmektedir (Avramidis ve Norwich, 2002). İnançlar ve değerler sınıf ortamında öğretmen uygulamalarına ve sınıf kültürüne etki etmektedir (Odom ve Diamond, 1998). Öğretmen adaylarının iyi yetiştirilmeleri ve özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara sağlanacak desteği ön yargılardan uzak şekilde sunmaları gerekmektedir (De Boer, et al., 2011). Kaynaştırma uygulamalarının etkili şekilde yürütülmesinde önemli faktörler arasında yer alan öğretmenlerin meslek hayatına başlamadan önceki dönemde kaynaştırma öğrencisine yönelik algılarının metaforlar aracılığı ile incelenmesinin önemli olduğu düşünülerek bu çalışma tasarlanmıştır.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine ilişkin sahip oldukları algıların metaforlar aracılığı ile ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşabilmek için şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adayları “kaynaştırma öğrencisi” kavramına ilişkin sahip oldukları algılarını hangi metaforlar aracı ile açıklamaktadırlar?
2. “Kaynaştırma öğrencisi” kavramına ilişkin öğretmen adayları tarafından ileri sürülen metaforlar, ortak özellikleri bakımından, hangi temalar altında toplanabilir?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci ve elde edilen verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Bu araştırmanın etik kurul izni Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu’ndan alınmıştır. (Tarih: 18/11/2021 – Sayı No: 2021/8/6).

Araştırmanın Modeli

Öğretmen adaylarının, kaynaştırma öğrencisine yönelik algılarının metaforlar aracılığı ile incelenmesini amaçlayan bu çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji deseni, farkında olunan ancak derinlemesine ve detaylı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanır.

Fenomenoloji çalışmalarında genellikle bir olguya ilişkin bireysel algıların ortaya konması ve bu algıların yorumlanması amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada da öğretmen adaylarının zihinlerinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin oluşturdukları algıların ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubuna 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin Eğitim Fakültesi'nde okul öncesi ve sosyal bilgiler öğretmenliği programlarında öğrenim gören 190 öğretmen adayı dahil edilmiştir. Verilerin analizi sürecinde 6 öğretmen adayından elde edilen veriler çalışma dışı bırakılarak 184 öğretmen adayının verileri değerlendirmeye dahil edilmiştir. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem durumların derinlemesine çalışmasında araştırmacılara olanak sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada da öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencilerine ilişkin algıları derinlemesine ele alınmaya çalışıldığından bu örnekleme yöntemi tercih edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Öğretmen adaylarından kaynaştırma öğrencisine yönelik sahip oldukları metaforları belirlemek amacıyla "Kaynaştırma öğrencisi...gibidir/benzemektedir. Çünkü..." ibaresini içeren yarı yapılandırılmış görüşme formunu tamamlamaları istenmiştir. Böylece katılımcılardan elde edilen formlar birer yazılı doküman olarak kabul edilmiş ve araştırmanın veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından katılımcıların formları kendilerinin doldurması istenmiş ve katılımcılar tarafından sorulan sorulara açıklamalar getirilmiş, böylece katılımcıların daha derinlemesine bilgi vermeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırmada bilinçli onay, özel hayata saygı ve zarar vermeme, aldatmama, yanıltmama ve verilere sadık kalma gibi etik ilkeler esas alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Verilerin Analizi

Elde edilen nitel veriler, Microsoft Word programı ile yazılı metin haline dönüştürülmüştür. Bu metinler MAXQDA 2020 nitel veri analizi programı kullanılarak tümevarımsal içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Tümevarımsal içerik analizi veri içinde örüntülerin, temaların ve kategorilerin keşfedilmesini içerir ve bulgular araştırmacının veriyle etkileşimi yoluyla verilerden çıkmaktadır (Patton, 2018). Bu bağlamda yazılı dokümanlar ayrıntılı bir şekilde analiz edilmiş ve iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Kodlamalar benzerlik ve farklılıkları kontrol etmek amacı ile bir araya getirilmiştir. Değerlendiriciler arası uyum katsayısı Miles ve Huberman (1994) [Görüş Birliği/ (Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı) x100] formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Bu kapsamda araştırmacılar arasındaki uzlaşma korelasyon kat sayısı %90 olarak hesaplanmıştır. Kodlar arasındaki ilişkilerden hareketle altı tema oluşturulmuş ve katılımcıların görüşlerini yansıtmak amacı ile de katılımcılara ait doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Veriler analiz edilirken, katılımcılar tarafından oluşturulan bazı metaforlar, oluşturulan herhangi bir temaya uygunluk göstermediği için araştırma dışında tutulurken, bazı metaforlara ise (çiçek, elmas, hayat) birden fazla anlam yüklendiği için o anlamları dikkate alınarak ilgili olduğu temanın altına

eklenmiştir. Ayrıca katılımcıların O-8EÖ (okul öncesi bölümündeki 8. erkek öğrenci) ve S-6KÖ (sosyal bilgiler bölümündeki 6. kız öğrenci) şeklinde kodlanarak kimlikleri gizli kalması amaçlanmıştır.

Geçerlilik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerliliğin önemli ölçütleri arasında elde edilen verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesi ile bu araştırma sonuçlarına araştırmacının nasıl ulaştığını açıklaması yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada da geçerliliği sağlamak amacı ile veri analiz süreci ayrıntılı olacak şekilde açıklanmış ve bulgular görsellerle birlikte sunulmuştur.

Ayrıca araştırmanın veri analizi sürecinde araştırmacılar ayrı ayrı kodlama ve temalandırma yapmışlardır. Sonrasında araştırmacılar bir araya gelerek ortak fikirlerle nihai temalar ve kodların oluşmasını sağlamış ve Miles ve Huberman (1994) ait formül kullanılarak araştırmanın güvenilirliği artırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca güvenilirliği artırmak amacı ile katılımcı teyidi sağlanmıştır. Bulgular katılımcılar ile paylaşarak kendi görüşlerini yansıtıp yansıtmadığı sorulmuştur. Bulgular ile katılımcı görüşlerinin büyük oranda örtüştüğü görülmüş olup örtüşmeyen noktalarda gereken düzeltmeler yapılarak katılımcı görüşlerinin doğru yansımaları sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018; Creswell, 2020).

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular alt problemlerle ilişkili olarak sırası ile öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine ilişkin oluşturdukları metaforlar, kaynaştırma öğrencisine yönelik oluşturulan temalar başlıkları altında verilmiştir.

Öğretmen Adaylarının Kaynaştırma Öğrencisine Yönelik Oluşturdukları Metaforlar

Araştırmada öğretmen adaylarının “kaynaştırma öğrencisi” kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar sorulmuş ve bu doğrultuda öğretmen adaylarının “kaynaştırma öğrencisi” kavramıyla özdeşleştirdikleri toplamda 184 metafor Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Kaynaştırma Öğrencisi Kavramına Yönelik Oluşturdukları Metaforlar

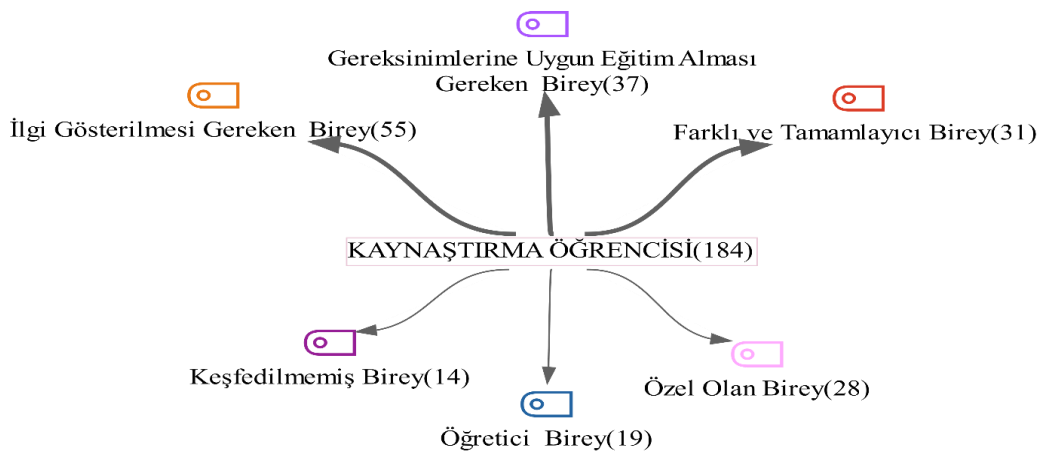
Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Açelya Çiçeği	1	Fesleğen	1	Nefes	1
Ağacın Dalı	1	Fidan	5	Orkide Çiçeği	1
Ağaç	2	Gelincik Çiçeği	2	Öğretmen	1
Ağaçtaki Elma	1	Gemi	1	Papatya Bahçesinde Açan Gül	1
Arı	1	Gerçekler	1	Papatyalar İçindeki Gelincik	1
Ay	1	Gökkuşuğu	8	Pusula	1
Ayna	1	Gökyüzü	1	Rengi Açık Taş	1
Baharat	1	Gül	4	Renk	3
Bahçe	1	Gül Bahçesi	1	Renkli Balon	1
Bebek	7	Güneş	1	Saat Yelkovanı	1
Benzeri Zor Bulunan Arkadaş	1	Hayat	5	Samanyolu	1
Beyaz Kâğıt	1	Hayattaki Zorluklar	1	Savaşçı	1
Bilim İnsanı	1	Hazine	4	Şarkı	1

Cam	1	İnci	2	Tomurcuk	3
Cevher	1	İyilik Meleği	1	Toprak	1
Çekingen Koala	1	Kangrenli Parmak	1	Sevgi	1
Çınar Ağacı	1	Kar	1	Sınav	1
Çiçek	33	Kardelen	2	Su	2
Çiçek Bahçesi	1	Kelebek	2	Suda Giden Yelkensisiz Gemi	1
Çini	1	Keşfedilmemiş Dünya	1	Toprak Bir Yol	1
Çocuk	3	Kırmızı Çiçek	1	Umut	3
Dalları Kurumuş Ağaç	1	Kitap	5	Vuslat	1
Değerli Bir Eşya	2	Kitap İçindeki Yabancı Kelime	1	Yap-Bozun Bir Parçası	2
Demir	1	Kozadaki Tıtl	1	Yarın	1
Ders	1	Maden	2	Yavru Kuş	2
Derya	1	Mahalle	1	Yeni Başlayan Öğrenci	1
Elmas	4	Misafir	1	Yeni Ekilmiş Meyve Ağacı	1
Endemik Bitki	3	Mucize	1	Yetenek	1
Evde Bakılan Bir Bitki	1	Mum	1	Yıldız	2
Evren	1	Mücevher	1	Yolculuk	1
Farklı Bakış Açısı	1	Nadir Çiçek	2	Yontulmamış Ağaç Kabuğu	1
Farklı Her şey	1	Narin Çiçek	1	Zincir	1
Toplam					184

Tablo 1’de görüldüğü üzere, katılımcıların “kaynaştırma öğrencisi” kavramı en çok çiçek (33), gökkuşağı (8), bebek (7) metaforları ile özdeşleştirdiği görülmektedir. Bunun yanı sıra öğretmen adayların kaynaştırma öğrencisini “kar, maden, öğretmen, güneş, vuslat, yolculuk, sınav, tırtl, sevgi, misafir” gibi metaforlar ile de özdeşleştirdiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisini çiçek, açelya çiçeği, gelincik çiçeği, gül, orkide çiçeği gibi metaforlarla özdeşleştirmelerinden hareketle, kaynaştırma öğrencisini daha çok ilgi gösterilmesi gereken birey olarak algılandığı söylenebilir. Ayrıca hazine, elmas, değerli bir eşya, maden, inci tanesi, mücevher gibi metaforlar ise kaynaştırma öğrencisini değerli görmeleri ile ilişkilendirilebilir.

Kaynaştırma Öğrencisi Kavramına Yönelik Oluşturulan Temalar

Öğretmen adaylarının “kaynaştırma öğrencisi” kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar aralarındaki ilişkiler dikkate alınarak altı tema altında toplanmıştır. Öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlar dikkate alınarak oluşturulan temalar Şekil 1’de gösterilmiştir.

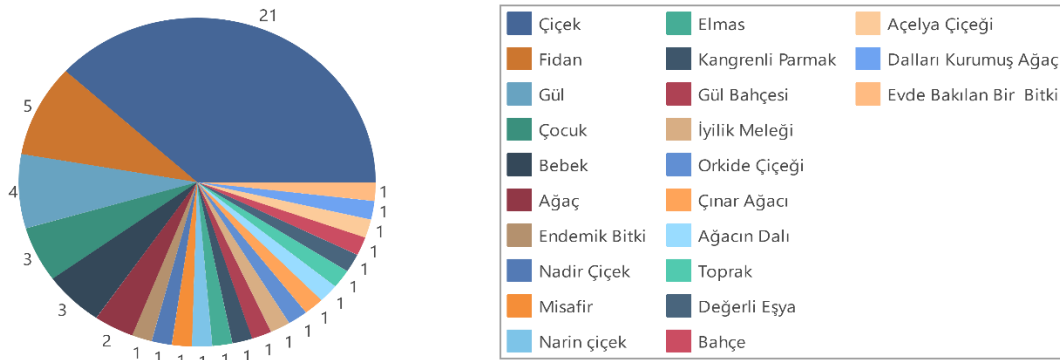

Şekil 1. Kaynaştırma Öğrencisi Kavramına İlişkin Oluşturulan Temalar

Şekil 1’de görüldüğü üzere öğretmen adayları tarafından oluşturulan metaforlar incelendiğinde 55 öğretmen adayının görüşleri *ilgi gösterilmesi gereken* birey teması altında birleşmiş olup bu tema altında 23 farklı metafor; 37 öğretmen adayının görüşleri *gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey* teması altında birleşmiş olup bu tema altında 25 farklı metafor oluşmuştur. 31 öğretmen adayının görüşleri *farklı ve tamamlayıcı birey* teması altında birleşmiş olup bu tema altında ise 19 farklı metafor; 28 öğretmen adayının görüşleri *özel olan birey* teması altında birleşmiş olup bu tema altında 25 farklı metafor oluşmuştur. 19 öğretmen adayının görüşlerinin ise *öğretici birey* teması altında birleştiği görülmüş olup bu tema altında 16 farklı metafor ve 14 öğretmen adayının görüşleri de *keşfedilmemiş birey* teması altında birleşmiş olup bu tema altında da 10 farklı metafor oluşmuştur. En çok kullanılan metaforların *ilgi gösterilmesi gereken birey* (55) ile *gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey* (37) temaları altında toplandığı görülürken en az üretilen metaforların ise *keşfedilmemiş birey* (14) teması altında toplandığı görülmektedir.

İlgi Gösterilmesi Gereken Birey Teması

Katılımcılar ilgi gösterilmesi gereken birey teması altında toplamda 55 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar, Grafik 1’de gösterilmiştir.

Grafik 1. İlgi Gösterilmesi Gereken Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

Grafik 1’de görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 55 metafor ilgi gösterilmesi gereken birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 21 katılımcının çiçek metaforunu, 5 katılımcının fidan metaforunu ve 4 katılımcının ise gül metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerinin narin ve ilgi gösterilmesi gereken bireyler olarak algılandığı söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-3KÖ bu konudaki görüşlerini “*Kaynaştırma öğrencisi çiçeğe benzer. Çünkü çiçekler narindir ve bakımı zordur. İlgi gösterilmezse, sulanmazsa ve güneş almazsa solar ya da kurur. Kaynaştırma öğrencisi de tıpkı bu çiçekler gibidir, kendilerine has bakımlara ihtiyaçları vardır ya da özelliklerine uygun yetiştirilmeye. Onlar da ilgi gösterilmezse içine kapanır ya da hayata küser.*” şeklinde ifade ederken O-8EÖ ise görüşlerini “*Kaynaştırma öğrencileri bana göre bir fidana benzer. Çünkü fidanlar başta zayıftır, ayakta tutmak ve her zaman canlı kalabilmesi için gerekli özen gösterilmelidir. Özen gösterildiğinde her gün biraz daha büyür, yeşerir büyük bir ağaç olur. İşte kaynaştırma öğrencileri de fidan*

gibi başta küçük ya da zayıf olabilir. Ama yeterli ilgi gösterildiğinde topluma faydalı bir insan olabilir.” şeklinde ifade etmiştir.

Gereksinimlerine Uygun Eğitim Alması Gereken Birey Teması

Katılımcılar gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey teması altında toplamda 37 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar, Grafik 2’de gösterilmiştir.

Grafik 2. Gereksinimlerine Uygun Eğitim Alması Gereken Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

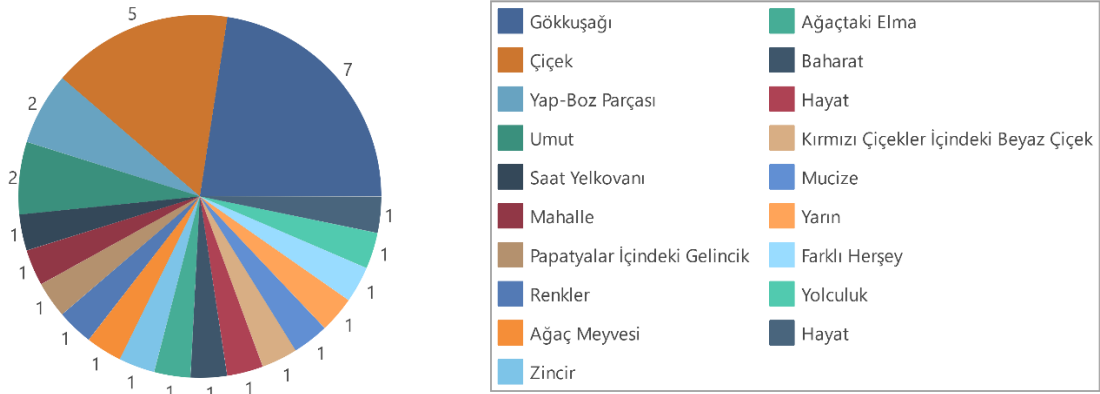
Grafik 2’de görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 37 metafor gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 6 katılımcının çiçek, 4 katılımcının bebek ve 3 katılımcının ise tomurcuk metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerinin gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken bireyler olarak algılandığı söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-10KÖ bu konudaki görüşlerini “Kaynaştırma öğrencileri bir çiçek gibidir. Çünkü her çiçeğin ihtiyacı olan su miktarı, toprak çeşidi ve gün ışığı farklıdır. Bu ihtiyaçlarını özenle tamamlar ise o çiçek büyür gelişir ve renklenir. Kaynaştırma öğrencisinin de ihtiyacı olan eğitimi doğru tespit edip ve bu eğitimi doğru verirsek onları geliştirebilir, topluma kazandırabiliriz.” şeklinde ifade ederken, O-18EÖ bu konudaki görüşlerini “Kaynaştırma öğrencileri bana göre yürümeyi yeni öğrenen bebeklere benzer. Önce elinden tutularak desteklenen bebeğin eli bir süre sonra bırakıldığında kendisi desteksiz yürüebilir. Eğer kaynaştırma öğrencisine de doğru bir eğitim verilirse hayata daha iyi uyum sağlayabilir ve kendi yaşamını daha da kolaylaştırabilir.” şeklinde ifade etmiştir.

Farklı ve Tamamlayıcı Birey Teması

Katılımcılar farklı ve tamamlayıcı birey teması altında toplamda 31 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar, Grafik 3’te gösterilmiştir.

Grafik 3. Farklı ve Tamamlayıcı Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

Grafik 3'te görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 31 metafor farklı ve tamamlayıcı birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 7 katılımcının gökkuşığı, 5 katılımcının çiçek ve 2 katılımcının ise yap-boz parçası metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerinin farklı ve diğer insanları tamamlayıcı özellikleri olan bireyler olarak algılandığı söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-13KÖ bu konudaki görüşlerini "Bana göre kaynaştırma öğrencileri gökkuşığına benzer. Çünkü gökkuşığında renkler birbirinden farklıdır ama her renk diğerlerini tamamlar. Sonra o gökkuşığı gökyüzünü kaplar. Kaynaştırma öğrencileri de birbirinden farklıdır ama birbirlerini destekler. Bütün kaynaştırma öğrencileri ise insanları bir arada kucaklar." şeklinde ifade ederken, O-39EÖ "Kaynaştırma öğrencileri benim için güzel bir çiçek bahçesini tamamlayan diğerlerinden farklı çiçeğe benzer. Kaynaştırma öğrencileri de diğer öğrenciler ile bir araya gelerek güzel bir sınıf oluştururlar ve o sınıfı tamamlarlar." şeklinde ifade etmiştir.

Özel Olan Birey Teması

Katılımcılar özel birey teması altında 28 metafor oluşturmuşlardır. Bu metaforlar, Grafik 4'te gösterilmiştir.

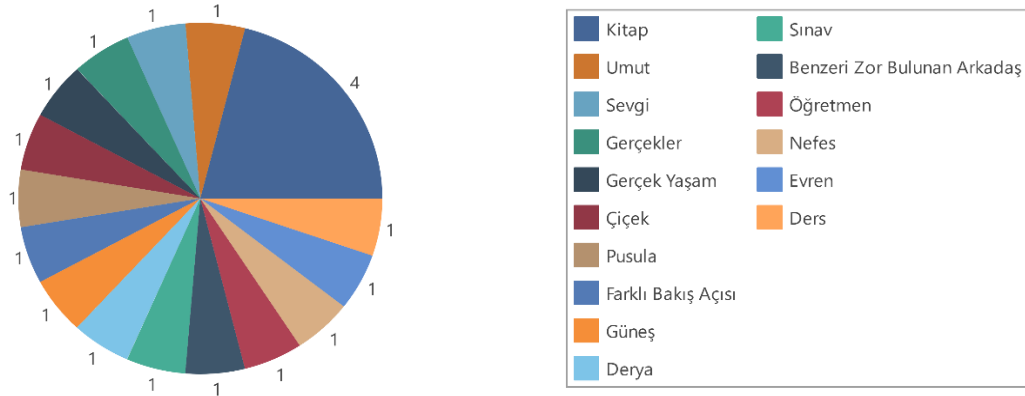
Grafik 4. Özel Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

Grafik 4'te görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 28 metafor özel olan birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 2 katılımcının kelebek, 2 katılımcının gelincik çiçeği ve 2 katılımcının ise yap-boz parçası metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerinin özel bireyler olarak algılandığı söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-25KÖ bu konudaki görüşlerini *"Kaynaştırma öğrencileri bence kelebeğe benzer. Çünkü kelebeklerin diğer canlılarda olmayan ona özel olan özelliği tat alma duyularının ayaklarında olmasıdır. Kaynaştırma öğrencilerinin de başka insanlarda olmayan onlara özel özellikleri vardır. Onlar özel insanlardır."* şeklinde ifade ederken, O-32EÖ *"Bana göre kaynaştırma öğrencisi gelincik çiçeğine benzer. Çünkü gelincik çiçeği yaprakları sert, tüylü ve dik bir bitki olmasına rağmen oldukça hassas kendine özel bir yapısı vardır. En ufak bir rüzgâr esintisinde yaprakları dökülür. Kaynaştırma öğrencisi de tıpkı gelincik çiçeği gibi özeldir en ufak bir harekette kırılabilir."* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretici Birey Teması

Katılımcılar öğretici birey teması altında toplamda 19 metafor oluşturmuşlardır. Bu metaforlar, Grafik 5'te gösterilmiştir.

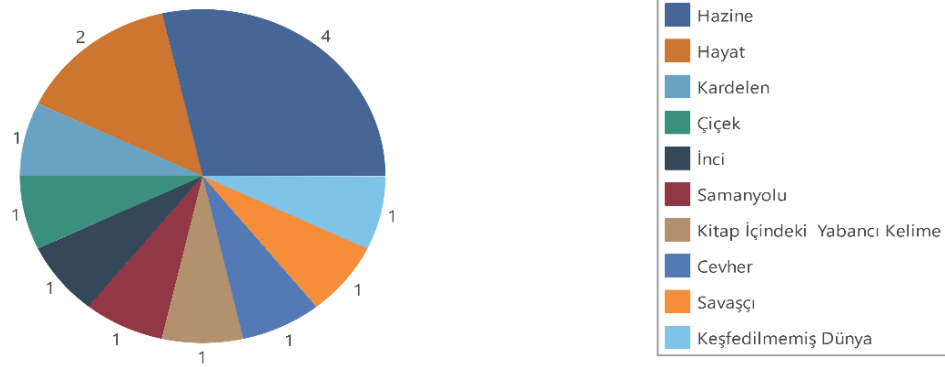
Grafik 5. Öğretici Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

Grafik 5'te görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 19 metafor öğretici birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 4 katılımcının kitap, 1 katılımcının öğretmen ve 1 katılımcının ise ders metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcıların oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerini kendilerine bazı şeyleri öğreten bireyler olarak algıladıkları söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-45KÖ bu konudaki görüşlerini *"Kaynaştırma öğrencileri benim için bir kitaba benzer. Bir kitabı ilk gördüğümüzde kapağının görüşüne göre değerlendiririz. Oysa içeri açtığımızda ondan öğreneceğimiz çok şey vardır. Kaynaştırma öğrencisini de tanıdıkça aslında ondan çok şey öğrenilebilir."* şeklinde ifade ederken O-28EÖ *"Kaynaştırma öğrencisi benim için derse benzer. Çünkü bir ders aldığınızda çok şey öğrenirsiniz. Kaynaştırma öğrencisi de bir ders gibi size hayata dair çok şey şükretmenizi öğretir."* şeklinde ifade etmiştir.

Keşfedilmemiş Birey Teması

Katılımcılar keşfedilmemiş birey teması altında toplam 14 metafor oluşturmuşlardır. Bu metaforlar, Grafik 6'da gösterilmiştir.

Grafik 6. Keşfedilmemiş Birey Temasına İlişkin Alt Kodların İstatistiği

Grafik 6'da görüldüğü üzere katılımcıların kaynaştırma öğrencisi ile ilgili oluşturdukları 19 metafor keşfedilmemiş birey teması ile ilişkilidir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kaynaştırma öğrencisine ilişkin olarak; 4 katılımcının hazine, 2 katılımcının hayat ve 1 katılımcının ise kardelen metaforunu ürettiği görülmüştür.

Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlarda, kaynaştırma öğrencilerini keşfedilmemiş bireyler olarak algıladıkları söylenebilir. Öğretmen adaylarından S-112KÖ bu konudaki görüşlerini "*Kaynaştırma öğrencileri hazineye benzer. Hazineler altın, gümüş, mücevher gibi değerli şeylerden oluşur ve gün ışığına çıkarılmayı bekler. Kaynaştırma öğrencileri de çeşitli özellikleri içinde barındırır ve onların keşfedilmesini, ortaya çıkarılmasını bekler.*" şeklinde ifade ederken O-31EÖ "*Kaynaştırma öğrencileri hayata benzer. Çünkü hayatın bizim için içinde sakladıklarını bilemeyiz ve bunu ancak yaşayarak öğreniriz. Kaynaştırma öğrencileri tıpkı hayat gibi içinde bilmediğimiz, onları tanıdıkça ve onlarla zaman geçirdikçe ortaya çıkarabileceğimiz şeyleri taşır.*" şeklinde ifade etmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik metaforik algılarının ortaya konulduğu bu araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik olumlu metaforlar ürettikleri tespit edilmiştir. İlgili literatür incelemelerinde araştırma sonuçları ile benzer şekilde kaynaştırma sürecine ve öğrencilerine yönelik olumlu görüşlerin olduğu görülmüştür (Dayı ve ark., 2020; Karabulut ve ark., 2021; Katitas ve Coskun, 2020; Uçuş, 2016). Oysa Kök ve ark., (2017) bazı öğretmen ve öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik oluşturdukları metaforların geliştirilmesi zor bir birey olarak kaynaştırma öğrencisi ve toplum tarafından dışlanan bir birey olarak kaynaştırma öğrencisi gibi olumsuz temalar altında toplandığı sonucuna ulaşmış olup, araştırmanın bu sonucunun çalışma ile örtüşmediği görülmüştür.

Öğretmen adayları tarafından kaynaştırma öğrencisine yönelik toplamda 184 metafor üretilmiştir. Bu metaforlar *ilgi gösterilmesi gereken birey, gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey, farklı ve tamamlayıcı birey, özel olan birey, öğretici birey ve keşfedilmemiş birey* olmak üzere 6 tema altında toplanmıştır. Temalara bakıldığında kaynaştırma öğrencisine yönelik daha çok ilgi gösterilmesi gereken birey teması altında toplanan metaforlar üretildiği ve en az ise *keşfedilmemiş birey* temasında metaforlar üretildiği sonucuna ulaşılmıştır. Kaynaştırma öğrencisine yönelik en fazla ilgi gösterilmesi gereken birey ve gereksinimlerine uygun eğitim alması gereken birey temalarında “çiçek” metaforu üretilirken, farklı ve tamamlayıcı birey temasında “gökkuşuğu”, özel olan birey temasında “kelebek, gelincik çiçeği, yıldız” metaforlarının üretildiği görülmüştür. Öğretici birey temasında “kitap” en fazla üretilen metafor olurken keşfedilmemiş birey temasında ise “hazine” en fazla üretilen metafor olmuştur. Buna göre öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik çok geniş ve olumlu metafor oluşturdukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçtan hareketle genel olarak öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitime yönelik algılarının olumlu yönde olduğu söylenebilir. Benzer şekilde Uçuş (2016) yapmış olduğu araştırmasında öğretmen adaylarının özel eğitime ilişkin genel olarak algılarının olumlu olduğu sonucuna ulaşırken Zelyurt (2020) yapmış olduğu araştırmada özel gereksinimli çocuğu olan anne babaların özel eğitime ilişkin oluşturdukları metaforların sıkıntı, eziyet, zorluk gibi olumsuz kavramlardan oluştuğu sonucuna ulaşmıştır.

Oluşturulan metaforlara genel olarak bakıldığında öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisi ile ilgili olarak en fazla çiçek metaforunu ürettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç literatürdeki ilgili araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir (Altıntaş ve ark., 2015; Kazu ve Yıldırım, 2021). Bunun yanı sıra Açar ve diğerleri (2016) öğretmenlerin ve öğrencilerin özel eğitime gereksinim duyan bireylere yönelik düşünceleri metaforlar aracılığı ile ortaya koydukları çalışmalarında öğretmenlerin en sık kullandıkları metaforların bahçe ve mutfak olduğunu, öğrencilerin ise en sık kullandıkları metaforların bahçe ve misafir odası olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Metaforlara ilişkin gerekçelere genel olarak bakıldığında ise kaynaştırma öğrencisinin ilgi gösterilmesi ve gereksinimlerine uygun eğitim verilmesi gereken bir birey şeklinde algılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Pesen ve Pesen’in (2020) öğretmen adayları ile yapmış oldukları çalışmaları ile örtüşmektedir. Nitekim Pesen ve Pesen (2020) öğretmen adayları tarafından özel eğitime ihtiyaç duyan bireyin, çevresindeki insanlara ihtiyaç duyan bir varlık olarak görüldüğü sonucuna ulaşmışlardır.

Bir başka sonuç ise kaynaştırma öğrencilerinin öğretmen adayları tarafından kendilerine bir şeyler öğreten bireyler olarak algılanmasıdır. Benzer şekilde Aslan (2019) velilerin öğretmenlere ilişkin metaforik algılarını incelediği çalışmasında öğretmenin bilginin kaynağı ve aktarıcısı olarak algılandığı sonucuna ulaşmışlardır.

Bunun yanı sıra öğretmen adayları tarafından kaynaştırma öğrencilerinin farklı, insanları tamamlayan özellikleri olan bireyler olarak olumlu algılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Farklılıkların olumlu algılanmasının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik tutumlarını olumlu etkileyeceği söylenebilir. Dayı ve ark., (2020) yapmış oldukları çalışmalarında benzer şekilde öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine ilişkin farklılıkları olumlu algıladıkları sonucuna ulaşmışlardır.

ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonunda elde edilen bulgular ışığında şu öneriler getirilebilir:

- Özel eğitim ve kaynaştırma dersinin iki saat olan ders saatinin artırılması sağlanabilir.
- Eğitim fakültelerinin lisans programlarında 4. sınıfta olan özel eğitim ve kaynaştırma dersinin daha önceki sınıf düzeylerinde verilmesi sağlanarak öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik farkındalıkları, öğrenim hayatlarının daha erken dönemlerinde arttırılabilir.
- Özel eğitim ve kaynaştırma dersinin teorik yapısı verildikten sonra öğretmen adaylarına öğretmenlik uygulaması gibi ayrı bir uygulamalı ders şeklinde verilerek öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisi ile ilgili deneyim kazanması sağlanabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir. Makalenin etik kurul izni Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik kurul/Yayın Etiği Kurulu tarafınca 18/11/2021 tarih ve 2021/8/6 sayılı kararı ile alınmıştır.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %60, ikinci yazarın katkı oranı %40'tır.

KAYNAKÇA

- Açar, D., Kaya, G., & Güneş, G. (2017). Özel gereksinimli bireyler hakkındaki görüşlere ilişkin metafor çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(62), 935-944. <https://doi.org/10.17755/esosder.284397>
- Altıntaş, Ö. G., G., Baykan, Ö. G. Ö., Kahraman, E., & Altıntaş, S. U. (2015). Fen bilgisi öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitimi, kaynaştırma öğretmeni ve kaynaştırma öğrencilerine ilişkin metaforik algıları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 273-282. http://www.iret.org/FileUpload/ks281142/File/29.gulsen_altintas.pdf
- Aslan, O. (2019). Velilerin 'öğretmen' kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 4(8), 78-95. http://ijetsar.com/Makaleler/1418152145_6.%2078-95%20osman%20aslan.pdf
- Avramidis, E., & Norwich, B. (2002). Teachers' attitudes towards integration/inclusion: A review of the literature. *European Journal of Special Needs Education*, 17(2), 129-147. <https://doi.org/10.1080/08856250210129056>
- Batu, S. E. (2000). Kaynaştırma, destek hizmetler ve kaynaştırmaya hazırlık etkinlikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2(4), 35-45. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/159242>
- Black, A. (2013). Picturing experience: Metaphor as method, data and pedagogical resource. In W. Midgley, K. Trimmer, & A. Davies, (Eds.), *Metaphors for, in and of education research* (pp. 26-50). Cambridge Scholars Publishing.

- Creswell, J. W. (2020). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson Education.
- Dayı, E., Açıkgöz, G., & Elçi, A. N. (2020). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının özel gereksinimli öğrencilere yönelik metaforik algıları (Gazi Üniversitesi Örneği). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 21(1), 95-122. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.616520>
- De Boer, A., Pijl, S. J., & Minnaert, A. (2011). Regular primary schoolteachers' attitudes towards inclusive education: A review of the literature. *International Journal of Inclusive Education*, 15(3), 331- 353. <https://doi.org/10.1080/13603110903030089>
- Florian, L., & Linklater, H. (2010). Preparing teachers for inclusive education: Using inclusive pedagogy to enhance teaching and learning for all. *Journal of Education*, 40(4), 369-386. <https://doi.org/10.1080/0305764X.2010.526588>
- Gulliford, R., & Upton, G. (1992). *Special educational needs*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203312551>
- Karabulut, H. A., Uçar, A.S., Yılmaz, Y., & Uçar, K. (2021). Öğretmenlerin kaynaştırma kavramına ilişkin metaforik algıları. *Journal of Economics and Social Research*, 8(16), 1-17. http://www.ekosad.net/FileUpload/ep939088/File/50_ahmet_serhat_ucar.pdf
- Kargın, T. (2004). Kaynaştırma: Tanımı, gelişimi ve ilkeleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 1-13. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/159199>
- Katitas, S., & Coskun, B. (2020). What Is meant by inclusive education? Perceptions of Turkish teachers towards inclusive education. *World Journal of Education*, 10(5), 18-28. <https://doi.org/10.5430/wje.v10n5p18>
- Kazu, İ.Y., & Yıldırım, D. (2021). Özel eğitim öğretmenlerinin özel gereksinimli birey ve özel eğitime yönelik metaforik algıları. *Journal of History School*, 51, 1121-1144. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.42759>
- Kırcaali-İftar, G. (1992). Özel eğitimde kaynaştırma. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 16(86), 45-50.
- Kırcaali-İftar, G. (1998). *Özel eğitim kaynaştırma ve destek özel eğitim hizmetleri*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Kök, M., Balci, A., & Bilgiz, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik metaforları. *Turan Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 9(36), 290-302. <http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041>
- Kuz, T. (2001). *Kaynaştırma eğitime yönelik tutumların incelenmesi*. T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Yayınları/17.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by* (G. Y. Demir, Trans.). Paradigma Yayıncılık.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. SAGE Publications.
- Miles, S., & Singal, N. (2010), The education for all and inclusive education debate: Conflict, contradiction or opportunity?. *International Journal of Inclusive Education*, 14(1), 1-15. <https://doi.org/10.1080/13603110802265125>
- Morgan, G. (1991). *Images of organization*. SAGE Publications.
- Morgan, G. (1993). *Imaginization*. SAGE Publications.
-

- Odom, S. L., & Diamond, K. E. (1998). Inclusion of young children with special needs in early childhood education: The research base. *Early Childhood Research Quarterly*, 13(1), 3-25. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(99\)80023-4](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(99)80023-4)
- Osborne, A. G., & Dimattia, P. (1994). The least restrictive environment mandante: Legal implications. *Exceptional Children*, 61(1), 6-14. <https://doi.org/10.1177/001440299406100102>
- Patton, M.Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M.Bütün & S.B. Demir, Trans.). Pegem.
- Pesen, A., & Pesen, H. (2020). Özel eğitim dersi alan öğretmen adaylarının "Özel eğitim" ve "özel eğitime ihtiyaç duyan birey" kavramlarına ilişkin algıları. *EKEV Akademi Dergisi*, 24(81), 35-60. http://www.ekevakademi.org/Makaleler/895156899_03%20Ata%20PESEN-Hasan%20PESEN.pdf
- Sanchez, A., Barreiro, J.M. & Maojo, V. (2000). Desing of virtual reality systems for education: A cognitive approach. *Education and Information Technologies*, 5, 342-362. <https://doi.org/10.1023/A:1012061809603>
- Singh, K. (2010). Metaphor as a tool in educational leadership classrooms. *Management in Education*, 24(3), 127-131. <https://doi.org/10.1177%2F0892020608090411>
- Smith, T., Polloway, E., Patton, J., & Dowdy, C. (2004). *Teaching students with special needs in inclusive settings*. Allyn and Bacon.
- Steen, G. (2008). The paradox of metaphor: Why we need a three-dimensional model of metaphor. *Metaphor and Symbol*, 23(4), 213-241. <https://doi.org/10.1080/10926480802426753>
- Sucuoğlu, B., & Kargın, T. (2006). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları: Yaklaşımlar, yöntemler, teknikler*. Morpa Yayıncılık.
- Uçuş, Ş. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının ve okul öncesi öğretmeni adaylarının özel eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 360-388. <http://dspace.adiyaman.edu.tr:8080/xmlui/handle/20.500.12414/252>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Zelyurt, H. (2020). Özel gereksinimli ve normal gelişim gösteren çocukların ebeveynlerinin özel eğitime ilişkin metafor kullanımının karşılaştırılması. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 8(2), 397-422. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.741740>